

” Jos sen voi nähdä, sen voi saavuttaa..”

” Pidän kaksin käsin kiinni luovuudesta – ja intuitiosta!” Tämä slogan voisi taustoittaa omaa oppimistani ja työtapaani tämän webinaarin näkökulmasta. Minulle oppiminen on aina prosessi, johon vaikuttavat aiemmat oppimistilanteet sekä teorioiden ja erilaisten ympäristöjen hyödyntäminen. Ehkä omaa työtapaani ja asiantuntijuuttani voisi luonnehtia sosiokonstruktivistiseksi ja dialogiseksikin.

Tarkastelen tässä lyhyesti JOLIVEN antia ja sen vaikutuksia omaan oppimiseeni. Omaa matkaani sävytti alkukysymykset : **Miten inspiroitua edelleen lähes 20 työvuoden jälkeen opetuksesta, ohjauksesta ? Miten oivaltaa muutoksen mahdollisuudet monialaisessa työryhmässä ja ennen kaikkea, miten pitää kiinni oman työn luovuudesta?**

Olen työskennellyt ja kehittänyt omalla asiantuntijuudellani ammatillista koulutusta JOTS-tiimissä, sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa Espoon seudun koulutuskuntayhtymässä, Omniassa jo seitsemättä vuotta. Ennen Omniaan siirtymistä olin työskennellyt kolmessa muussakin oppilaitoksessa niin toisen asteen kuin ammattikorkeakoulun puolella.

Nykyisen moniammatillisen työryhmäni kaikki 6 jäsentä ovat oman alansa asiantuntijoita, mutta meille kaikille on myös ominaista taito vaihtaa näkökulmaa tarvittaessa. Ratkomme yhdessä lähes päivittäin erilaisia haasteita, tilanteita, luotamme toisiimme ja saamme tarvittaessa näin tukea toisiltamme. Toimintamme on työparivetoista, palveluhenkistä ja opiskelijamme ovat asiakkaitamme. Työskentelen intuitiooni luottaen ja esimerkiksi ristiriitoja ratkoessani olen havainnut, että sovellan sitä jopa alitajuisesti!

Emme ehkä aina mieti työn arjen luovuutta tai innovatiivisuutta – tai osaa korostaa käytännössä sen merkitystä tarpeeksi, koska ammatillinen koulutus ” Amis” on arvostuksessa ja merkityksissä jäänyt liikaa lukiokoulutuksen varjoon!

Jolivessä käsitellyt teemat avasivat ehkä itsellekin uusia näkökulmia tähänkin tematiikkaan ja nyt kun koulutus on päättymässä, huomaan edelleen tekeväni juuri oikeita asioita tukiessani erilaisten – oppijoiden opiskelua ja siirtymistä joko työelämään, jatkamaan opintojaan korkea-asteelle tai hankkimaan myös maahanmuuttajina pätevyyden toimia sosiaali- ja terveysalalla ja sen monimuotoisissa työtehtävissä lähellä asiakkaita. Joliven kautta avautui ainutlaatuinen mahdollisuus kuunnella maamme kahdeksaa huippuluennoitsijaa eri tutkimusaloilta Eniten omaan

työhöni ja asiantuntijuuteeni resonoivat tässä hetkessä mm. Ilkka Halavan ja E Elisabeth Lahden alustukset!

Ilkka Halavaa lainatakseni, ” tulevaisuus tehdään nyt, ja me kaikki olemme tavalla tai toisella muutoksen arkkitehtejä. Oppimisen ja ohjauksen maisemassa korostuvat tällä hetkellä monimuotoiset ja usein digitaaliset menetelmät, mutta sen rinnalle tarvitaan myös kykyä ymmärtää erilaisuutta ja erilaisuuteen liittyvää lahjakkuutta. Halavan visionäärisyys perustuu vahvalle yhteistoiminnalle, kuuntelulle ja eetokselle siitä, että jokainen kasvattaja tai aikuinen tukee omalla toiminnallaan ja tulevaisuuden uskollaan nuorten ja aikuisten kehitystä ja koulutuspolkua. Meidän tulee muistaa myös oman muutosagenttiuden vaikutukset opiskelijoihimme. Muutosagenttina viritämme valoisaa ja tulevaisuuksiin liittyvää luottamusta sanoillamme ja teoillamme ja tällä on myönteistä vaikutusta meiltä työelämään tai ja jatko-opintoihin siirtyville opiskelijoille. Emme ehkä sosiaali- ja terveysalalla toimi varsinaisesti kovinkaan mediaseksikkäästi tai ajattele hyödyntävämme arjessa intuitiota tai luovuutta, mutta käänteisesti ja Ilkan ajatuksia soveltaen meillä olisi potentiaalia siihen, jos vain rohkeammin keskustelisimme esimerkiksi osaamisperustaisuudesta ja muuttaisi myös työtapojamme enemmän opiskelijoita osallistavimmiksi. Aitous- autenttisuus ja yhteistoiminta sitouttaa paremmin erilaiset oppijat opettajan ja opiskelijan ohjaussuhteessa. Ei pidä myöskään unohtaa digitaalisten menetelmien hyödyntämistä sekä opettajan työn tärkeintä kulmakiveä, joka on palautteen antaminen. Tähän liittyy myös vääjäämätön tosiasia, että osa meistä osaa heittäytyä paremmin tai herkemmin opiskelijan kannustamiseen ja empaattisuuteen- ehkä ammatillisissa kuin muissakin koulutusmuodoissa voisi tulevaisuudessa todellakin olla yhtenä oppiaineena ” tulevaisuusopinnot!”

Lopuksi: E Elisabeth Lahden ja Astan paneeli ” Lämpimästä sisusta” jäi vahvasti resonoimaan , koska tunnistin itsekin olleeni aiemmin ylisuorittaja tai pingottaja! Elisabethin näkemykset auttoivat refleктоimaan omaa kehityskulkuani aiemmista työorganisaatioista nykyiseen. Mielestäni omassa työssäni sisuhan on jo osa empaattista, mutta tarvittaessa lempeän jämäkkää ja opiskelijalle tarvittaessa rajat asettavaa toimintaa! Uskon myös, että rohkeus ja lempeä sisu tarkoittaa myös kykyäni ohjata opiskelijat kokeilemaan omia rajojaan tai siirtymään kokeiluissaan epä mukavuusalueille. Opettajan tai ja asiantuntijan on muistaa, että ” niin elät, kuin opetat!” Viime vuosina voimavarojen ja harrastusten merkitys työn vastapainona ja myös sen tukena – on korostunut entisestäänkin ja osaan tällä hetkellä myös rajata työtäni paremmin, kuin ehkä

nuorempana. Keskustelin tästä koulutuksesta ja sen teemoista myös läheisteni kanssa ja oli virkistävää havaita, että esim. sijoitus- tai finanssialallakin puhutaan näistä samoista teemoista, mutta sisu tässä kontekstissa tarkoittaa vahvaa asennetta, äärimmäistä tarkkuutta ja analyttistä silmää ja tarvittaessa myös jyräämistä, jotta asetetut marginaalit saavutetaan. Kasvatus- ja sosiaalialalla sisulla on monimuotoisempi olemus- yksilön ja opiskelijoiden on mahdotonta kasvaa ja kehittyä ilman myönteistä tulevaisuuden uskoa ja turvaa. Siksi sisu turvaa parhaimmillaan kasvua mosaiikkimaisesti, eli oppiminen vaatii eri tilanteissa itsensä haastamista, ryhtymistä, tavoitteellisuutta- toisinaan osatavoitteidenkin kautta sekä rohkeutta ja epämukavien tunteiden sietämistä ja omien ja joskus jo meihin lapsuudessa iskostettujen väärin uskomusten kumoamista! Tämä kudelma luo pohjan minunkin työhöni sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia ohjatessani ja valmentaessani!

Ja jos kategorisesti palaan lainaamani alkusloganiin ja Käärinän menestykseen, niin eikö tässäkin menestyksessä oleellista ollut poikkeuksellinen voitontahto, eli sisu, itsetuntemus, aitous, epämukavuusalueen hyväksyminen sekä mahdottoman luominen mahdolliseksi yhdessä - ei yksin!